

Alternativ vision for: Alternativets globale politik

Hovedforslagsstillere: Rolf Jackson (rolf@bjergager.dk) & Jeppe Hauberg Hansen (jeppe.hauberg@alternativet.dk).

Visionsstøtter: Mogens Nielsen, Ross Jackson, Tanja Schellerup, Astrid Karl, Ib Foder, Suna Kate Palsholm, Tommy Schouw, Ruth Johnsen, Niels Boye, Lone Hvid, Tea Jarlkov, Niels Poul Dreyer, Birte Skov Larsen, Ivan Normann Andersen, Armin Vauk.

Indledende bemærkninger

Dette "alternative forslag" startede som et opslag af Rolf Jackson på Dialog, formuleret på baggrund af, at det oprindelige visionsudkast blev opfattet som mangelfuldt og ukonkret. Forslaget er efterfølgende blevet forfinet sammen med Jeppe Hauberg Hansen.

I udarbejdelsen har vi forsøgt at lægge os så tæt som muligt op af det input fra pola'erne, som har været tilgængeligt i skriveprocessen, og i facebookgruppen: "Alternativet Global Politik." Facebookgruppen blev oprettet i april, med det formål at skabe mulighed for en bred debat imens pola'erne blev afviklet, og sikre gennemsigtighed mht. de gennemførte pola'er. Referater fra pola'erne kan findes under "Filer" i gruppen.

Efter at forslaget blev modtaget meget positivt af brugerne på Dialog og på en række møder om global politik, blev det besluttet at videreudvikle det til et egentligt alternativt visionsforslag til behandling på politisk forum d. 20/11 2016. I den forbindelse er kommentarer fra medlemmerne blevet indarbejdet.

Visionen består af de samme seks afsnit som det oprindelige visionsudkast:

- 1. Danmark det bedste land for verden (1949 tegn)**
- 2. Global lighed (1531 tegn)**
- 3. Global bæredygtig omstilling (2712 tegn)**
- 4. Globale fællesskaber (2606 tegn)**
- 5. Danmark som humanitær stormagt (2462 tegn)**
- 6. Global beskyttelse og mobilitet (2458 tegn)**

Forslaget har ligget på dialog fra d. 10/10 – 24/10 og endnu en runde feedback er blevet integreret i forslaget. I dokumentet "KommentarerGlobalPolitikFinal.docx" er alle de indkomne forslag blevet behandlet og foranledigede ændringer noteret.

NB: De fleste afsnit overholder pofos formelle grænse på 2500 tegn inkl. mellemrum for visionsforslag. To forslag er dog 1-200 tegn over grænsen, og denne overskridelse skyldes primært forsøget på at komme debattører fra Dialog i møde ved at inkludere nogle tilføjelser. Det vurderes inden for det acceptable.

Disse seks visionsafsnit kan også findes som særskilte pofo-skabeloner. I dette skriv er de seks delvisjoner dog samlet i ét dokument for læsbarhedens og overblikkets skyld. Indholdet er det samme.

Danmark - det bedste land for verden

Alternativet er en del af en international bevægelse, der arbejder kreativt, helhedsorienteret og visionært i forhold til de globale udfordringer, vi står overfor. Vi mener, at der er brug for et grundlæggende opgør med de økonomiske og politiske strukturer, som har styret verden siden anden verdenskrig, idet disse globale strukturer skaber stadig stigende ulighed kombineret med en systemisk bæredygtighedskrise, som efterhånden truer selve vores civilisation.

Hvis vi vil undgå et uoverskueligt globalt sammenbrud, kræver det hastige skridt imod en seriøs global omstilling, som gør op med rovdriften på klodens ressourcer, den ekstreme ulighed og de udemokratiske strukturer, der føder fastlåste globale konflikter. Vi tror på, at den bedste vej til at styrke menneskerettigheder, frihedsrettigheder og politisk inklusion er gennem stærke fællesskaber baseret på gennemsigtighed, dialog og håndhævelsen af universelle rettigheder.

For os er målet med udenrigspolitikken ikke at tilføre Danmark ressourcer, sikre økonomisk vækst eller vinde international prestige. Vores mål er først og fremmest at skabe de nødvendige forudsætninger for en global bæredygtig omstilling. Disse forudsætninger er: tankemæssig frihed, økonomisk retfærdighed og juridisk sikkerhed for alle individer og alle folkeslag gennem et beslutsomt og principfast opgør med den strukturelle ulighed og den systematiske uretfærdighed, der hersker i verden i dag.

I forrige århundrede blev der i Danmark skabt en velfærdsstat, som omfattede alle befolkningsgrupper. I dette århundrede er udfordringen global. Danmark skal derfor ikke bare være det bedste land i verden, vi skal være det bedste land **for** verden. Det kan vi blive ved at være bannerfører for frihed, lighed og solidaritet på den globale scene og ved at vise vejen i praksis gennem omstilling på hjemmefronten.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- At italesætte behovet for en reformation af FN og et opgør med det neoliberalistiske WTO regime, som forudsætning for bæredygtig omstilling.
- Danmark bør insistere på, at nye økonomiske indikatorer, der udtrykker reel samfundsmæssig fremgang, bliver referencerammen for fremtidens diskussioner om international økonomi.
- Danmark bør kæmpe for, at den sikkerhedspolitiske fortælling flyttes fra at handle om islam og terror til at handle om ulighed og uretfærdighed på den globale scene.

Global lighed

Alternativet ønsker en verden, hvor mennesker fødes med lige rettigheder og har samme muligheder for at leve et liv i værdighed fri for fattigdom og med fuld adgang til uddannelse, sundhed og sikkerhed.

Vi ønsker en verden, hvor alle lande indgår i ligeværdige relationer, hvor vi dyrker fællesskabet og fejrer mangfoldighed på tværs af kulturer og nationaliteter og hvor der er plads til forskellige opfattelser af "det gode liv". Vores vision er en verden, hvor udviklingsbistand ikke længere er nødvendig, fordi vilkår for handel og industri er retfærdige, og de systemiske årsager til fattigdom er udryddet.

I kampen mod ulighed er det vigtigt at erkende, at penge er blevet til en selvstændig kraft i vores samfund. Løsevet fra realøkonomien foregår et svimlende antal transaktioner, som ingen reel værdi skaber, men alene flytter rundt på værdier gennem spidsfindige væddemål kaldet finansielle derivater. Gennem spekulative bobler og unødvendige kriser trækker de superrige desuden enorme værdier ud af samfundet og skaber kolossale formuer, ofte skjult i skattely.

For at komme dette aspekt af den strukturelle ulighed til livs er der brug for stop for alle skattely, skat på finansielle transaktioner og derivater, som ikke tjener produktive formål og en global skat på formuer, der er større end noget menneske meningsfuldt kan bruge. Sådanne skridt vil dæmme op for kapitalens naturlige tendens til at koncentreres på stadig færre hænder og sikre, at alle har mulighed for at deltage i samfundets udvikling.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- Forbud imod skattely og/eller samarbejde med skattely.
- Skat på finansielle transaktioner, som ingen produktionsmæssig værdi har.
- Skat på formuer over en hvis grænse.

Global bæredygtig omstilling

Menneskeskabte klimaforandringer og miljøproblemer er nogle af de alvorligste udfordringer, vi som verdenssamfund står overfor. Men det er ikke muligt at skabe bæredygtig omstilling på det eksisterende systems præmisser. For dette systems tænkning og institutioner er *årsagen* til problemet. Den mentale og kulturelle omstilling er derfor mindst lige så vigtig som den teknologiske.

Der er enkle og virkningsfulde skridt, som kan redde os fra katastrofale temperaturstigninger og miljøødelæggelser. Stop CO2 udledninger gennem en "Cap, Auction & Trade" løsning, der gør, at forureneren betaler. Indfør globale skatter på ressourcer, som gør vedvarende energi og genbrug af råmaterialer rentabelt. Skab en global retsorden, som giver jord og mennesker rettigheder og effektivt beskytter mod uønsket GMO og udledning af miljøfremmede stoffer – så civilsamfund over hele jorden får mulighed for at stå imod virksomhedernes jagt på profit og sikre en balanceret tilgang til udvikling.

Bæredygtig omstilling fordrer en komplet omorganisering af vores økonomiske system, og måden vi handler, udvikler og producerer på. Vi skal stoppe med at sætte lighedstegn mellem vækst og fremgang – for de to har ikke nødvendigvis noget med hinanden at gøre. Der er således brug for et fundamentalt skift i vores tænkning, så økologisk økonomi – en økonomi der forholder sig til fysiske grænser - fremover danner fundamentet for en robust verdensøkonomi. Vi skal sikre at vi ikke bruger flere af jordens ressourcer, end den hele tiden kan nå at gendanne og sørge for at fødevarer sikkerhed og lokal modstandsdygtighed overfor globale konjunkturer prioriteres frem for vækst og frihandel.

De rige lande må gå foran og tage ansvar for at vi har skabt den nuværende udvikling. Illegitim gæld bør eftergives. Bæredygtig livsstil og bevidsthed om globale sammenhænge bør være centralt i uddannelsen af næste generation overalt i verden. Og vi må lære at betale for vort eget forbrug i stedet for at skubbe regningen over på fattige lande eller skubbe den foran os, så vores børn og børnebørn ender med at betale den.

Vi skal støtte udviklingslandene i at gennemføre bæredygtige omstillingsprocesser som en del af opbygningen af deres samfund og økonomier. Vi skal arbejde for, at vores handelsaftaler og økonomiske system har en tredobbelt bundlinje, der sikrer, at kortsigtet profit ikke sker på bekostning af langsigtet nedslidning af jord og mennesker. Staterne bør gå forrest og vise vejen gennem nye måder at opføre økonomi og samfundsmæssige værdier og derigennem sikre, at også private investorer og pensionselskaber investerer i initiativer, der skaber en reel langsigtet værditilvækst i samfundet.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- Cap, Auktion & trade CO2 løsning, som sikrer at forureneren betaler.
- Global skat på ressourcer, som gør vedvarende energi og genbrug rentabelt.
- Handelsaftaler med en tredobbelt bundlinje (socialt, økonomisk og miljømæssigt).

Globale fællesskaber

Et stærkt globalt samarbejde bør hvile på klare principper og normer koblet med tydelige og letforståelige sanktioner, hvis reglerne brydes. I dag er det globale samarbejde i krise. Folkeretten undermineres alt for ofte, de rigeste lande har uforholdsmæssig stor magt, og tilliden til internationale institutioner er dalende. Samtidig er behovet for stærke fællesskaber større end nogensinde. Men respekten for samfundets institutioner afhænger af, at rettigheder og forpligtelser hænger meningsfuldt sammen.

Vi mener derfor, at FN må reformeres, så stormagternes vetoret fjernes og at lande, som systematisk bryder FN's charter, mister deres stemmeret i forsamlingen. Nøgleordene for en ny global dagsorden bør være: Retfærdighed, bæredygtighed og ansvarlighed. Vi skal bringe nye deltagelsesformer ind på de bonede gulve og presse på for at sikre en bedre inklusion af marginaliserede lande og folk.

På globalt plan skal vi blive endnu bedre til at bruge det uudnyttede demokratiske potentiale og den skaberkraft, der ligger i mobilisering og organisering af civilsamfund – både lokalt og globalt. Vi ønsker at fremme et tæt og gennemsigtigt samspil mellem civilsamfund, græsrodder, trossamfund, politiske eliter og de strukturer og organisationer, der indrammer dem. Det vil give institutioner og politiske repræsentanter større legitimitet og gennemslagskraft.

Vi skal også tænke nyt og revidere vores samarbejde i Rigsfællesskabet. Ønsker Grønland og Færøerne at blive uafhængige, skal vi støtte op om en bæredygtig udvikling for Nordatlantens oprindelige folk og natur.

Vi skal desuden demokratisere strukturerne i det europæiske samarbejde og gøre EU til bannerfører for seriøs bæredygtig omstilling. Hvis de øvrige EU-lande ikke tager behovet for omstilling alvorligt eller blokerer for en reel demokratisering af EU, bør vi afsøge alternative handlemuligheder – fx i form af en nordeuropæisk union for seriøs bæredygtighed. En mindre gruppe lande kan sagtens gå foran på bæredygtighedsområdet, ligesom andre lande er gået foran med Eurosambejdet – enten inden for EU, eller i samarbejde med EU.

Sidst, men ikke mindst, skal vi sikre nødvendige reformer af internationale handelsaftaler. WTO skal reformeres (eller udskiftes) således, at lande fremover kan beskytte deres industrier imod løn og miljø-dumping fra udlandet. Bæredygtig produktion og bæredygtig omstilling bør være de centrale søjler i disse handelsaftaler. Global bæredygtighed, økologisk økonomi og et opgør med systematiske uretfærdigheder skal således erstatte neoliberalismen som rammen for verdensøkonomien.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- Reformation af FN så medlemmer, der systematisk bryder FN charter, mister stemmeret i FN.
- Krav til EU om at gøre seriøs bæredygtig omstilling til en fælles dagsorden.
- Krav om at reformere WTO for at beskytte imod løn, miljø og social dumping.

Danmark som humanitær stormagt

Krig trumfer generelt alle andre hensyn, og fred er derfor en afgørende forudsætning for bæredygtig omstilling. Det er derfor naturligt, at sikkerheds- og forsvarspolitiske tiltag bruges som et redskab til at realisere vores globale målsætninger. Det betyder, at vi skal bruge vores indflydelse og kapacitet til at forebygge krig og sikre fred frem for at blande os militært i andres konflikter, da det ofte kun gør ondt værre.

Der tænkes generelt i al for høj grad på national sikkerhed i stedet for global sikkerhed. Ideen om at vores egen sikkerhed kan vindes gennem brug af militære midler er uholdbar. Naturligvis skal vi have et velfungerende forsvar og bidrage til opretholdelsen af en troværdig militær styrke. Men hvis målet er konstruktiv fred og en global bæredygtig udvikling, er der brug for en mere helhedsorienteret tilgang til sikkerhed. En sådan strategi bør have afsæt i et omfattende humanitært engagement, og en styrkelse af vores diplomatiske indsatser og dialog gennem EU, FN og bilaterale relationer.

Terrorfrygt leder i stigende grad til unødvendige krænkelser af borgerrettigheder i sikkerhedens navn. Men ofte overdrives både risikoen for terror og nytten ved sikkerhedspolitiske tiltag. Vi mener de psykosociale, økonomiske og historiske årsager bag radikaliseringsbølger bør stå i centrum for en helhedsorienteret og langsigtet afhjælpning af årsagerne til terror. Militær indgriben skaber ofte flere problemer end de løser og bør kun komme på tale, når alle andre muligheder er udtømt og kun gennem FN sanktionerede aktioner.

Vi skal i langt højere grad orientere os mod resten af Europa i stedet for USA. Vi skal have et forsvar, der matcher vores beskyttelsesbehov – ikke et forsvar, der er indrettet til en militaristisk aktivistisk kurs. Derfor skal vi også aktivt arbejde for global nedrustning særligt i forhold til masseødelæggelses- og kernevåben.

International konfliktløsning bør spille en langt mere fremtrædende rolle i vores globale engagement. Et stærkere fokus på involvering af alle aktører herunder civilsamfund, trossamfund, organisationer samt konfliktmæglere vil bidrage til, at vi arbejder på at løse konflikter, før de bryder ud i krig. Det vil - og skal - mindske vores brug af hårde militære midler. Vi bør i videst muligt omfang støtte FN-baserede humanitære indsatser, sikre stærke, men afbalancerede, diplomatiske tiltag, deltage i fredsbevarende missioner og understøtte genopbygning.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- Højere grad af orientering mod Europa i stedet for USA.
- Helhedsorienteret tilgang til terror og militærkonflikter, herunder fokus på de skjulte dagsordner.
- Stop for erodering af borgerrettigheder med påskud i national sikkerhed.

Global beskyttelse og mobilitet

Vores verden er i disse år i en historisk ubalance. Krige, katastrofer og klimaforandringer har tvunget mere end 60 millioner mennesker på flugt, og den stigende globale ulighed får mennesker til at migrere i håb om en bedre fremtid for deres børn og børnebørn. Alternativet forholder sig aktivt, konstruktivt og humant til den globale ubalance og dens egentlige årsager: De globale politikker, som underminerer fattige landes økonomier og derigennem tvinger folk til at migrere. Som et velstående land, er det vores opgave at bidrage til en løsning på disse udfordringer på bedste og mest humane vis, både på kort og lang sigt.

Global mobilitet, i form af arbejdstageres, flygtninges og migranternes bevægelse på tværs af landegrænser er således en direkte konsekvens af øget viden om mulighederne i de rige lande kombineret med fravær af jobmuligheder i fejlslagne økonomier. Den eneste langsigtede løsning ligger i at skabe global retfærdighed og give fattige lande mulighed for at skabe bæredygtige arbejdspladser ved at beskytte deres lokale industrier, indtil de bliver konkurrencedygtige på det globale marked. Det er ikke muligt i dag fordi WTO aktivt forbyder enhver form for beskyttelse af sårbare hjemmeindustrier.

Europa har et historisk, juridisk og medmenneskeligt ansvar for at hjælpe de mange mennesker på flugt, beskytte dem og støtte dem i deres søgen efter et nyt hjem. Overholdelse af Flygtningekonventionen bør være hjørnesteinen i vores politik. Derfor bør FN's konventioner og menneskerettighedscharter være det værdimæssige fundament for vores flygtninge- og asylpolitik. EU bør som et forpligtende fællesskab være rammen, der sikrer at dens efterlevelse sker i praksis i en balance mellem global ansvarlighed og lydhørhed overfor befolkningernes bekymringer i forhold til konsekvenserne af øget indvandring.

Idet en stigende global befolkning uundgåeligt øger både ressourceforbrug og sikkerhedsproblemer, er økonomisk tryk for de fattige, ligestilling og adgang til familieplanlægning i alle lande også af afgørende vigtighed, da dette erfaringsmæssigt bremser befolkningsvæksten. På den lange bane er det således afgørende, at vi forstår og adresserer de forhold, der udløser flygtninge- og migrationsstrømme. Vi skal derfor støtte langsigtede indsatser og samarbejdsmodeller, der støtter migrantproducerende lande hen imod en bæredygtig udvikling, så mennesker kan leve et værdigt liv, der hvor de bor.

Konkrete forslag (opsummering til skabelon)

- Visionær og idealistisk tilgang til løsning af flygtningeproblemet, herunder overholdelse af konventioner.
- Understregning af vigtigheden med at få befolkningsvækst under kontrol.
- Fokus på ligestilling og adgang til familieplanlægning som led i bæredygtighedsbestræbelserne.